Gemeente Oudewater

RAADSINFORMATIEBRIEF Oudewater
17R.00425

Van : college van burgemeester en wethouders

Datum : 4 juli 2017

Portefeuillehouder(s) : Wethouder J.I.M. Duindam

Portefeuille(s) : Jeugdzorg

Contactpersoon : I. Markx

Tel.nr. : 06-52726227

E-mailadres : markx.i@woerden.nl

Onderwerp:

Proces rond contractering en financiering St. AKJ, St. Sensoor en de Kindertelefoon

---

Kennisnemen van:

Vervallen eerder genomen collegebesluit contractering en financiering St. AKJ, St. Sensoor en de Kindertelefoon (nummer 17A.00552)

Inleiding:

Naar aanleiding van het verzoek van de VNG aan alle gemeenten om te besluiten over de contractering en financiering van St. Sensoor (Luisterend Oor), St. AKJ (Vertrouwenswerk Jeugd) en de Kindertelefoon vanaf 1 januari 2018 (zie bijlage 1), heeft het college van B&W een besluit genomen.

Tevens zijn in de gemeenteraadsvergadering van 20 april jl. vragen gesteld door De Onafhankelijken over de contractering en financiering van de drie organisaties. Met deze raadsinformatiebrief schetsen we het vervolg.

Kernboodschap:

Op 23 mei jl. heeft het college van B&W besloten de drie organisaties te contracteren en zo de dienstverlening te continueren. Op 2 juli jl. heeft staatssecretaris Van Rijn besloten om met ingang van 1 januari 2018 de drie organisaties niet via gemeenten, maar via het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport te financieren (zie Kamerbrief, bijlage 2). Dat betekent dat de verantwoordelijkheid voor deze taken bij het Rijk komt te liggen. Met het besluit van de staatssecretaris, komt het besluit van de gemeente Oudewater, te vervallen.

De oorzaken die staatssecretaris Van Rijn hebben bewogen, zijn:

1. Een groot aantal gemeenten heeft de besluitvorming nog niet rond, waarmee financiële dekking niet geborgd was per 1 juni 2017;

2. 78% van de gemeenten is van mening dat de voorzieningen beter collectief kunnen worden gefinancierd

Ondanks de goede inspanningen van veel gemeenten, waaronder Oudewater, vindt Van Rijn de onzekerheid van beschikbaarheid van St. AKJ, St. Sensoor en de Kindertelefoon te groot. Het besluit van de gemeente Oudewater komt, met de wijziging vanuit het Ministerie van VWS, te vervallen.

Financiën

In de periode 2015 t/m 2017 financierde de VNG de overeenkomsten via een rechtstreekse uitname uit het Gemeentefonds door de VNG. Hoewel de financiering van de drie organisaties verschuift van de VNG naar het Ministerie van VWS, blijft de uitname uit het Gemeentefonds in stand. In plaats van de VNG, zal het Ministerie deze uitname doen. In de komende septembercirculaire van het gemeentefonds zal een uitname per 2018 worden verwerkt.

Vervolg:

Er zijn geen verdere acties nodig. Als gevolg van het op Rijksniveau gewijzigde beleid wordt de door Oudewater ondertekende overeenkomst voor de afname van de diensten van de drie betrokken partijen, niet ondertekend door de drie partijen en zal worden vernietigd.

Het Ministerie van VWS draagt in 2018 zorg voor de continuïteit van de dienstverlening van de drie organisaties, en zet zo snel mogelijk in op een duurzame constructie voor de inkoop van de organisaties per 2018.

Bijlagen:

1. Ledenbrief VNG 7 april 2017
2. Kamerbrief Staatssecretaris van Rijn over Kindertelefoon, AKJ en Sensoor

---

Namens het college van burgemeester en wethouders

De wnd. secretaris

b.v.

Ir. W.J. Tempel

Burgemeester

mr. drs. P. Verhoeve

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
7 april 2017
Ons kenmerk
ECSD/U201700258
Lbr: 17/020
Telefoon
(070) 373 8421
Bijlage(n)
8

Onderwerp
Contractering en financiering van drie landelijke instellingen sociaal domein

Samenvatting
Sinds 2015 zijn gemeenten wettelijk verantwoordelijk voor een groot aantal taken in het sociaal domein. De VNG is door de leden gemandateerd een aantal daarvan tijdelijk uit te (laten) voeren. Tijdens de algemene ledenvergadering (ALV) van 8 juni 2016 is afgesproken dat de VNG met ingang van 2018 zal stoppen met de uitvoering en financiering van deze taken. Drie van deze taken vragen nu bijzondere aandacht van de gemeenten: de Kindertelefoon, Luisterend Oor en het Vertrouwenswerk Jeugd.

In deze ledenbrief zetten we uiteen wat uw gemeente moet doen om ook in 2018 en latere jaren uitvoering te kunnen geven aan deze wettelijke taken.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Aan de leden

Datum
7 april 2017
Ons kenmerk
ECSD/U201700258
Lbr: 17/020
Telefoon
(070) 373 8421
Bijlage(n)
8

Onderwerp
Contractering en financiering van drie landelijke instellingen sociaal domein

Geacht college en gemeenteraad,

Tijdens de buitengewone algemene ledenvergadering (BALV) in november 2016 hebben gemeenten zich uitgesproken voor de continuering van de dienstverlening van stichting De Kindertelefoon, stichting Sensoor (Luisterend Oor) en stichting AKJ (Vertrouwenswerk Jeugd). Er is een grote mate van tevredenheid over de wijze waarop zij de afgelopen jaren hebben gefunctioneerd. Nu er met ingang van 2018 een einde komt aan de mogelijkheid voor de VNG om collectieve activiteiten van gemeenten via een uitname uit het Gemeentefonds te financieren, is besloten dat de genoemde taken door de individuele gemeenten met ingang van 2018 zelf zullen worden bekostigd. Het gaat om wettelijke taken op grond van de Wmo en de Jeugdwet, elke gemeente is verplicht deze functies aan de inwoners ter beschikking te stellen. De nieuwe werkwijze is budgetneutraal omdat de benodigde middelen vanaf 2018 weer aan het gemeentefonds zullen worden toegevoegd.

Krachtenbundeling
Sensoor, AKJ en Kindertelefoon hebben hun krachten gebundeld en besloten een gezamenlijk aanbod aan alle gemeenten te doen waardoor de administratieve lasten beperkt kunnen blijven. Daarmee zijn drie belangrijke functies in het sociaal domein geborgd. Omdat de contacten van de instellingen met de gebruikers anoniem kunnen (en mogen) zijn, is het niet mogelijk dat de instellingen met gemeenten gaan afrekenen op basis van ‘verrichting’ of per gebruiker. De prijs van die dienst is gebaseerd op het aantal inwoners per gemeente. Omdat alle gemeenten de taken moeten uitvoeren, is dat een aantrekkelijke en rechtvaardige werkwijze.

Nieuwe werkwijze
Het is voor het eerst dat we binnen het sociaal domein moeten kiezen voor een constructie waarin gemeenten individueel moeten bijdragen aan landelijke instellingen. De constructie kan dan ook

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

alleen functioneren als alle gemeenten meedoen. Indien er toch gemeenten zijn die niet meedoen, heeft dit als consequentie dat de prijs van de dienstverlening voor de wel deelnemende gemeenten omhoog gaat. Gemeenten die wel meedoen, betalen de kosten van de voorzieningen voor gemeenten die niet meedoen, terwijl ook inwoners van niet deelnemende gemeenten gebruik zullen blijven maken van de landelijke voorzieningen. Deze voorzieningen zijn immers voor alle inwoners van Nederland toegankelijk.

Standaardovereenkomst
In overleg met de VNG hebben de drie organisaties twee soorten standaardovereenkomsten opgesteld die bij deze ledenbrief zijn gevoegd. De ene standaardovereenkomst is bedoeld voor gemeenten die alle drie de taken afnemen. De andere standaardovereenkomst is bedoeld voor de gemeenten die sinds 2015 niet de collectieve dienstverlening van Sensoor afnemen, maar wel die van de Kindertelefoon en het AKJ. De standaardovereenkomsten hebben een looptijd van 4 jaar tot en met 2021.

In de standaardovereenkomst is opgenomen wat de inhoud is van het landelijke aanbod van de drie organisaties, tegen welk tarief zij hun activiteiten kunnen uitvoeren, op welke wijze gemeenten worden geïnformeerd over de voortgang van de activiteiten en op welke wijze de organisaties verantwoording afleggen over hun resultaten.
Dit aanbod is voor alle gemeenten gelijk. Het is niet mogelijk voor individuele gemeenten om afzonderlijke - van het landelijke aanbod - afwijkende afspraken met de instellingen te maken.

Aanbod organisaties en kostprijs
Bij deze ledenbrief is de voor uw gemeente van toepassing zijnde standaardovereenkomst gevoegd. De twee bijlagen bij de standaardovereenkomst bevatten een beschrijving van het huidige aanbod aan activiteiten en een financiële toelichting. Voor meer informatie over de drie organisaties verwijzen wij u naar hun websites.

In 2018 bedragen de kosten voor de uitvoering van deze drie wettelijke taken gezamenlijk 92 eurocent per inwoner per jaar. In de bijlage “financiële toelichting” wordt dat bedrag nader gespecificeerd. [1] Gemeenten die de dienstverlening van Sensoor niet afnemen betalen 67 eurocent per inwoner per jaar. De kostprijs is vastgesteld op basis van de bijdragen die de instellingen in het afgelopen jaar voor hun diensten hebben ontvangen.

Acties gemeente
Uw gemeente moet een besluit nemen over het beschikbaar stellen van de middelen voor de drie respectievelijk twee organisaties. Wij verzoeken u dringend dit besluit zo spoedig mogelijk te nemen en de standaardovereenkomst *uiterlijk per 1 juni 2017* getekend terug te sturen . Dat is de datum waarop de organisaties zekerheid moeten hebben over hun continuïteit. Krijgen zij die zekerheid niet tijdig, dan zullen vanaf die datum de sociale plannen van de drie organisaties in werking treden en zullen ze ontslag voor hun personeel moeten aanvragen. Dat zou dan ook betekenen dat expertise verdwijnt en versnippering optreedt en dat de wettelijke taken in 2018 niet of niet

[1] *Voor Luisterend Oor geldt dat de gemeenten Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht deze functie zelf hebben georganiseerd en geen gebruik maken van de collectieve diensten van Sensoor. Verder hebben de gemeenten Berkelland, Zoetermeer, Pijnacker Nootdorp, Lansingerland, Borsele, en Nissewaard sinds 2015 een aparte constructie voor het anoniem luisterend oor. Deze uitzonderingen zijn in de berekening verdisconteerd.*

adequaat kunnen worden uitgevoerd en elke gemeente voor zichzelf moet uitvinden hoe vorm te geven aan de uitvoering van deze taken.

Nadat uw gemeente heeft besloten over de beschikbaarstelling van de middelen, moet u de standaardovereenkomst die voor uw gemeente van toepassing is, invullen, digitaal ondertekenen en *voor 1 juni 2017* terugsturen naar het centrale administratieadres van de organisaties. Dit is info@akj.nl
De organisaties zullen 1 december 2017 een factuur met 2 betalingstermijnen naar uw gemeente sturen.

Voor vragen kunt u contact met ons opnemen via info@vng.nl.

Hoogachtend,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens
Algemeen Directeur

Bijlagen:

• Bijlage 1: Standaardovereenkomst die de drie aanbieders gaan afsluiten met gemeenten die de dienstverlening van Sensoor, Kindertelefoon en AKJ afnemen.
• Bijlage 2: Standaardovereenkomst die de twee aanbieders gaan afsluiten met gemeenten die alleen de dienstverlening van Kindertelefoon en AKJ afnemen.
• Bijlage 3: Financiële toelichting.
• Bijlage 4: Beschrijving aanbod stichting Sensoor.
• Bijlage 5: Beschrijving aanbod stichting Kindertelefoon.
• Bijlagen 6, 7, 8: Aanbod AKJ/vertrouwenswerk (+ algemene brochure en flyer).

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk
1143748-164744-DMO

Bijlage(n)
1

Uw brief
-

Correspondentie uitsluitend richten aan het retouradres met vermelding van de datum en het kenmerk van deze brief.

Datum 2 juni 2017
Betreft Kindertelefoon, AKJ, Sensoor

Geachte voorzitter,

Uw Kamer heeft mij in de afgelopen periode gevraagd om zekerheid te geven over de continuïteit van de organisaties Kindertelefoon, Sensoor en AKJ van 2018. Deze organisaties hebben in de pers en richting uw Kamer hun zorgen geuit over hun bestaan omdat er nog geen 100% dekkende financiering is geregeld voor 2018.

Ik heb besloten om met ingang van 1-1-18 de Kindertelefoon, het 'luisterend oor' en vertrouwenswerk Jeugd via VWS te financieren. Met deze brief licht ik dit besluit toe.

Achtergrond
Op grond van de Jeugdwet en de Wmo 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de kindertelefoon, het vertrouwenswerk jeugd en het 'luisterend oor'. Een belangrijke overeenkomst tussen deze voorzieningen is de algemene toegankelijkheid en de onafhankelijke positie; zonder tussenkomst van de gemeente kan gebruik gemaakt worden van deze voorzieningen. Daarom worden de kosten voor de gemeenten ook niet gebaseerd op het gebruik van deze voorzieningen, maar op het inwoneraantal.

Huidige financieringsconstructie
Gemeenten hebben in de aanloop naar 2015 besloten deze voorzieningen voor drie jaar centraal door de VNG te laten organiseren en financieren. De reden daarvoor was dat de continuïteit van deze functies gewaarborgd diende te zijn, maar dat de tijd ontbrak om een andere constructie uit te werken. Een voorstel van de VNG voor een andere constructie is het afgelopen jaar door de algemene ledenvergadering van de VNG met zeer grote meerderheid aangenomen. Voor de uitwerking heeft de VNG overlegd met de Kindertelefoon, het AKJ en Sensoor. De drie stichtingen hebben een gezamenlijk aanbod gedaan aan alle gemeenten op basis van een prijs die is gebaseerd op het aantal inwoners per gemeente. De VNG heeft op 7 april 2017 alle wethouders een brief gestuurd om hen nauwkeurig te informeren over de uitvoering en daarbij verzocht de meegezonden overeenkomsten ondertekend en wel nog vóór 1 juni 2017 te verzenden, zodat de betreffende organisaties tijdig duidelijkheid zouden hebben over hun toekomst.

Kenmerk
1143748-164744-DMO

Actuele stand
Gisteren heeft de VNG mij, met bijgevoegde brief, laten weten dat er nog geen financiële garantstelling is voor de drie organisaties per 2018. Dit omdat bij meer dan 100 gemeenten de besluitvorming niet voor 1 juni rond is. Ook blijkt uit een peiling van de VNG dat 78% van de gemeenten van mening is dat deze voorzieningen beter collectief gefinancierd kunnen worden.
Het VNG-bestuur geeft in de brief wel een garantstelling af voor 2018.

Naar de toekomst toe
Ondanks de goede inspanningen van ruim 250 gemeenten die de getekende contracten wel op tijd geretourneerd hebben om zo zekerheid op continuïteit te bieden, acht ik de onzekerheid van de beschikbaarheid van de voorzieningen te groot evenals de lastendruk van de bestaande oplossing.

Met breed draagvlak bij gemeenten en de drie organisaties, concludeer ik daarom dat het beter is als deze voorzieningen onder landelijke verantwoordelijkheid komen te vallen. Ik zal dit zo snel als mogelijk wettelijk regelen.

Ik waardeer de garantstelling die het VNG-bestuur biedt voor 2018, maar geef er de voorkeur aan om zo snel als mogelijk een constructie in gang te zetten die langdurig houdbaar is. Daarom zal ik in 2018 zorg dragen voor continuïteit van de Kindertelefoon, AKJ en Sensoor. Dit betekent dat de verantwoordelijkheid voor deze taken bij het Rijk komt te liggen en in de komende septembercirculaire van het gemeentefonds een uitname per 2018 zal worden verwerkt. Een en ander is uiteraard in nauw overleg met de VNG.
VWS zal zich tot het uiterste inspannen om de inkoop van deze voorzieningen per 2018 op een zorgvuldige manier uit te voeren, maar rechtmatigheidsrisico's zijn niet geheel uit te sluiten.

Ik vertrouw er op dat ik u hiermee voldoende heb geïnformeerd om zeker te kunnen zijn dat deze functies gegarandeerd zijn voor nu en voor in de toekomst. Ik heb de organisaties hiervan ook op de hoogte gebracht.

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

drs. M.J. van Rijn